

HANDLEIDING MODERATOREN
(basis)

FILMTASTISCH!

GROEP 5-6

INLEIDING

In dit zaalprogramma gaan leerlingen kijken naar een compilatie van **korte fantasievolle films** waarbij de **verbeeldingskracht van de filmmaker** centraal staat.

Informatie voor de moderator

Deze handleiding is bedoeld ter ondersteuning bij het modereren van het zaalprogramma in filmtheater of bioscoop. Je kunt de bijbehorende kant-en-klare Powerpoint gebruiken, of er een eigen versie van maken.

De slides kunnen als *ppt* of *pdf* (via een aangesloten laptop) worden vertoond.

Doelen van dit zaalprogramma

- Leerling beleeft en maakt kennis met verschillende soorten film.

Films in dit programma

1. **Otto** (Job, Joris en Marieke, 10 min, animatie) – camera en spel
2. **Hoanoe** (Marten Visser, 4.25 min, animatie) – vrij verbeelden
3. **Johnny Bakru** (Ineke Houtman, 25 min, fictie) – vertelperspectief, animatie vs fictie

Optioneel:

4. **Ik ben Echt niet bang** (Willem Baptist, 20 min, documentaire) – muziek & docu

Totale duur films: 40 min (of 60 min met 'Ik ben echt niet bang')

Totale duur programma: 60 min (of 90 min met 'Ik ben echt niet bang')

In deze handleiding wordt bij elke film een korte samenvatting gegeven. Deze schuingedrukte tekst is ter informatie voor de moderator en hoeft niet voorgelezen te worden.

TIPS VAN COLLEGA'S

We verzamelden de beste voorbereidings- en gesprekstips van theaters uit het hele land voor je, om een zo soepel en betekenisvol filmbezoek te organiseren voor scholen.

PRAKTISCHE TIPS

Maak een draaiboek

Mail vooraf altijd de afspraken of een draaiboek naar de school. Denk aan dag, datum, tijd, zaal, maar ook; welke film gaan ze kijken? Is er een randprogramma? Hoe lang duurt het? Is er lesmateriaal of een les die ze ter voorbereiding moeten doen? Dit overzicht kan makkelijk doorgestuurd worden naar collega's.

Denk aan extra's

Bedenk of er extra benodigheden moeten komen, zoals microfoons, stoelverhogers voor kleuters, rolstoelplekken of een spot op de moderator.

Test techniek

Test samen met je collega van filmtechniek niet alleen de films, maar ook het switchen tussen films en Powerpoint-dia's (al dan niet tussen filmprojector en laptop).

Wat spreek je af met leraren?

(vooraf per mail of voor aanvang op locatie doorlopen)

- Geef leraren **een duidelijke rol** mee: ga verspreid zitten in de zaal, help orde houden en doe vooral mee bij vragen en opdrachten!
- Maak vooraf met de leraar afspraken over **jassen/tassen** en over **toiletbezoek** tijdens de voorstelling. Het is vaak handig jassen/tassen onder de eigen stoel op te bergen.
- **Controleer** samen met een leraar de **zaal** zodra deze leeg is: is het netjes en vooral, zijn er telefoons, sleutels of handschoenen blijven liggen?
- Vraag achteraf naar de eerste indruk van leraren (en leerlingen): vonden ze het leuk? Een paar dagen later kun je ook een kort(!) vragenlijstje sturen voor **feedback**.

“Een leraar kent de pappenheimers in de klas, dus het is enorm fijn als ze zich tactisch opstellen in de filmzaal”

Wat spreek je af met leerlingen?

De regels op school, in het klaslokaal, zijn een handig uitgangspunt

- **Als je iets wilt vragen of zeggen, steek je je vinger op**
- **Jassen/tassen: zie afspraak met leraar**
- **Toiletbezoek: zie afspraak met leraar**
- **Telefoons uit / stil / weggestopt**
- **Niet eten / drinken**
- **Geen voeten op de stoel en laat de zaal schoon achter**

“Meest gestelde vraag: ‘krijgen we ook popcorn?’ Helaas...”

GESPREKSTIPS

Manage verwachtingen

Vertel waarom ze hier zijn en hoe het programma eruit ziet. Bij jonge leerlingen is het soms goed om aan te kondigen dat het licht gedimd gaat worden, oudere leerlingen willen graag weten hoe lang de films duren.

Zorg dat je publiek hoorbaar is

Herhaal wat in de zaal gezegd wordt, vat samen, of gebruik een publieksmicrofoon om iets hoorbaar te maken voor de rest van het publiek. Het beste werkt een zgn. Catchbox: een schuimrubberen 'dubbelsteenmicrofoon' die leerlingen rond kunnen gooien.

Vraag door

Waarom vind je dat?

Wissel vraagtypes af

Wissel vragen aan de hele zaal (*hand omhoog als...*) af met individuele vragen (*wie kan wat zeggen over..?*). Zo blijven leerlingen betrokken.

Geef gespreid de beurt

Geef niet alleen de voorste rij of de fanatiekste leerlingen de beurt. Speur ook de achterste rijen af, of geef de beurt aan leerlingen die hun hand niet zo hoog opsteken. Een beurt geven aan een niet-oplettende leerling is natuurlijk ook een beproefde techniek in het onderwijs.

Anticipeer

Luister echt naar wat leerlingen te zeggen hebben en reageer daarop.

"Enthousiasme is aanstekelijk, dat moet je als moderator dus uitstralen. Ook leraren die zelf actief meedoen in de zaal zijn top, dat waarderen leerlingen."

Pas je taalgebruik aan

De woordenschat van een leerling uit groep 5-6 is nog niet zo groot als die van een volwassene. Houd daar rekening mee en zorg dat je geen onnodig ingewikkelde woorden gebruikt.

Activeer de kijkhouding

Door een gerichte kijkopdracht mee te geven activeer je leerlingen.

Stimuleer beweging

Hebben leerlingen moeite met stilzitten? Ook in de zaal kun je actief zijn. Denk bv aan een quiz met staan-zitten of hand omhoog-omlaag. Of doe een klassikale stretchoefening van lichaamsdelen als een soort bioscoop-yoga (oren om de film te horen, benen om te laten bungelen, rits je mond dicht, helpt je ogen opensperren...)

Sluit het programma af

De afsluiting van het zaalprogramma is – net als een les op school afronden - belangrijk. Herhaal bijvoorbeeld nog even het leerdoel; waarom waren ze hier ook alweer? En bedank de leerlingen voor hun aandacht en inbreng.

"Ik leer weer van leerlingen door ze te vragen naar hun favoriete films, of wat te vertellen over populaire YouTubers of games, want ook tussen film en games is een mooie brug te slaan."

INTRODUCTIE (10 minuten)

- **Welkom! (slide 1)**

Welkom in <naam theater>, Ik ben <naam>

Vraag: Wie is hier al eens eerder geweest? (vingers)

Vraag: Wie kan vertellen wat we gaan doen? (vingers, aanwijzen)

Vraag de leerlingen om een vinger op te steken voor het antwoord.

- **Regels (slide 1)**

Neem de regels kort door (zie regels, pag. 2)

- **Overzicht van de films (slide 1)**

We gaan niet 1 speelfilm kijken, maar drie korte films. Namelijk <titels>

We gaan naar twee animatiefilms kijken en naar een live-action film.

Vraag: Weten jullie wat het verschil is tussen animatie en films met echte mensen?

Animatiefilms zijn films die getekend zijn of met de computer zijn gemaakt. Bijvoorbeeld Toy Story (met de computer). Films met echte mensen worden niet getekend of met de computer gemaakt, maar gefilmd met de camera. Maar steeds vaker worden ook beide technieken door elkaar gebruikt. Bijvoorbeeld in de film Jungle Book.

Vraag: Laten we eens naar de films kijken die wij zo gaan zien.

Kunnen jullie zien welke twee films een animatiefilm zijn?

Otto en Hoanoe. Johnny Bakru is een film met echte mensen.

Vraag de leerlingen waar zij denken dat deze films over gaan (te zien aan titel en plaatje). We gaan straks ontdekken of het klopt wat jullie denken!

- **Filmmakers en fantasie (slide 2)**

Filmmakers kunnen alles laten gebeuren in film. Elke fantasie kan in film echt gebeuren.

Vraag: Hebben jullie wel eens een film gezien waarin iets gebeurt dat niet in het echte leven kan? Wijs een leerling met een vinger aan.

Vraag door: Wat gebeurde er? Hoe zag dat eruit? Was het gefilmd? Of getekend?

Meestal zorgen filmmakers dat je hun fantasie goed snapt. Dit doen ze door alles in de film goed af te stemmen op het verhaal, bijvoorbeeld door spannende muziek te gebruiken bij een spannend verhaal. Op deze manier wordt de kijker meegezogen in de fantasiewereld van de filmmaker.

- **Veel kijkplezier! (slide 3)**

We gaan zometeen naar 3 films kijken. We ontdekken door goed te kijken en met kleine opdrachten hoe de makers van deze films hun fantasiewereld hebben gemaakt in film. Let tijdens het kijken goed op: Begrijp jij de fantasie van de filmmaker altijd?

DE FILMS

Otto

Een vrouw die geen kinderen kan krijgen steelt het imaginaire vriendje van een klein meisje en houdt dit geheim voor haar man. Terwijl de vrouw van het leven geniet met haar imaginaire kindje, wordt de kloof tussen haar en haar man steeds groter. Wanneer het kleine meisje haar vriendje komt terugvragen, is het de kracht van de verbeelding die iedereen weer samenbrengt

Hoanoe

Een kolibrie drinkt water uit een rokende vulkaan. Een lieveheersbeestje vliegt door de lucht met een kwal in zijn pootjes. Een slak beklimt een torenhoog bergmassief. Korte animatie over de natuur, maar dan net even anders.

Johnny Bakru

De negenjarige Rose leidt een gelukkig leven samen met haar stoere moeder, vier leuke broers en een limousine. Tot het moment waarop de charmante volkszanger Johnny Ster opduikt en Rose's moeder stapelverliefd op hem wordt. Rose ziet als enige wat niemand anders ziet: Johnny Ster is geen 'Ster', maar een bakru die haar moeder betovert. Aan Rose om alles op alles te zetten om deze boze bakrugeest te verjagen!

Optioneel - Ik ben echt niet bang

Mack 'De Raceabout' Bouwense (9 jaar) is een gedreven, bijdehante en soms brutale kleine jongen. Hij leeft met zijn kwetsbare gespiegelde hart op 'geleende' tijd en gaat daarom twee keer zo hard. Op de motorcrossbaan staat hij onder prestatiedruk, terwijl de dood over zijn schouders loert.

AFRONDEN (5 minuten)

- We hebben films gezien die getekend zijn, gefilmd zijn, vierkoppige honden hadden, geesten en onzichtbare personages. Dingen die je normaal gesproken nooit ziet – maar wel in de wereld van de film.
- Welke film vond je het leukst om te zien?
In welke film zat volgens de leerlingen de meeste fantasie?
- Rond af: Ik hoop dat jullie in het zaalprogramma hebben ontdekt dat in film alles kan en een filmmaker ons in alles kan laten geloven in film!

We zijn nu aan het einde gekomen van het zaalprogramma: Ik wil jullie heel hartelijk bedanken voor jullie aandacht!

Colofon

Netwerk Filmeducatie (2022)

De educatieprogramma's in de Korte Film Poule zijn tot stand gekomen in samenwerking met: [Eye filmmuseum](#), [Cinekid](#), [NFF](#) (Nederlands Filmfestival), [IFFR](#) (International Film Festival Rotterdam) en [IDFA](#) (International Documentary Festival Amsterdam).

Vragen of opmerkingen? netwerkfilmeducatie@eyefilm.nl